

Bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering¹

I medfør af § 2, stk. ~~1 og 2~~, i lov nr. 2584 af 28. december 2021 om Hav-, Fiskeri og Fiskeri/Akvakulturfonden, ~~jf. lovebekendtgørelse nr. 19 af 4. januar 2017~~ nr. 2584 af 28. december 2021, fastsættes:

§ 1. Bekendtgørelsen fastsætter regler om Miljøstyrelsens vurdering, prioritering og indstilling af ansøgninger om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, omfattet af bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

§ 2. Vandløbsrestaurering inddeles i denne bekendtgørelse i følgende kategorier:

1) Mindre strækningsbaserede restaureringer:

- a) Udlægning af groft materiale.
- b) Udlægning af groft materiale og træplantning.
- c) Udskiftning af bundmateriale.
- d) Hævning af vandløbsbund uden genslyngning.
- e) Plantning af træer langs vandløb.

2) Større strækningsbaserede restaureringer:

- a) Genslyngning.
- b) Åbning af rørlagte strækninger med hævning af bund og udlægning af groft materiale eller åbning af rørlagte strækninger med hævning af bund og genslyngning.
- c) Åbning af rørlagte strækninger uden hverken genslyngning eller hævning af bund, men med udlægning af groft materiale.

3) Punktbaserede restaureringer:

- a) Fjernelse af fysiske spærringer.
- b) Sandfang.
- c) Okkerrensingsanlæg.

§ 3. Et projekt vedrørende vandløbsrestaurering består af et antal strækningsbaserede eller punktbaserede restaureringer, fastlagt som konkrete supplerende foranstaltninger for et vandområde, der er omfattet af bekendtgørelsen om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Stk. 2. En ansøgning om tilskud til forundersøgelse eller gennemførelse af et projekt vedrørende vandløbsrestaurering skal indeholde alle vandløbsrestaureringer for vandområdet.

Stk. 3. Der kan søges om tilskud til ét eller flere vandområder pr. ansøgning, dog maksimalt 5 vandområder.

Stk. 4. Et vandområde kan deles i to strækninger, hvis vandområdet dækker en samlet vandløbsstrækning på mere end 10 km, hvis vandområdet strækker sig over flere kommuner, eller hvis der for vandområdet er fastlagt en indsats om fjernelse af fysiske spærringer, f.eks. ved dambrug, vandkraftværker, vandmøller el.lign.

¹ 1) I bekendtgørelsen er der medtaget visse bestemmelser fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1139 af 7. juli 2021 om oprettelse af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om ændring af forordning (EU) 2017/1004, EU-Tidende 2021, nr. L 247, side 1, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik, EU-Tidende, nr. L 231, side 159. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i bekendtgørelsen er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningernes umiddelbare gyldighed i Danmark.

§ 4. Ved vejledende referenceværdier forstås erfaringstal for en gennemsnitlig omkostning pr. km vandløb for strækningbaserede restaureringer, gennemsnitlig stykpris for sandfang og okkerrensingsanlæg, samt gennemsnitlig pris pr. km opstrøms strækning for fjernelse af fysiske spærringer.

Stk. 2. De vejledende referenceværdier fremgår af bilag 1 og anvendes som udgangspunkt ~~for til beregningen vurdering af omkostningseffektiviteten et maksimalt tilskudsbeløb~~ pr. forundersøgelse, jf. § 5, stk. 1 nr. 2, og pr. gennemførelse, jf. § 6, stk. 1, nr. 3. ~~En eventuel kommunal egenfinansiering af forundersøgelse eller gennemførelse indgår i vurderingen af omkostningseffektiviteten.~~

Stk. 3. Ved ansøgning om tilskud til forundersøgelser eller ~~gennemførelser~~ af et projekt, kan der ~~som udgangspunkt~~ maksimalt opnås tilskud ~~til på 1,5 gang den vejledende referenceværdi i bilag 1.~~ Overstiger det ansøgte tilskudsbeløb dette, kan ~~Miljøstyrelsen~~ nedjustere ~~tilsagnsbeløbet~~ ved indstilling af tilsagn, såfremt projektet i øvrigt lever op til kriterierne i §§ 5 og 6 om opnåelse af tilsagn om tilskud, jf. dog § 5, stk. 2, eller § 6 stk. 2.

Stk. ~~54~~. Ved ansøgning om tilskud til forundersøgelse eller gennemførelse af et projekt om sandfang bliver det ~~en vejledende referenceværdi maksimale tilskudsbeløb, som indgår i beregningen af projektets omkostningseffektivitet,~~ beregnet på baggrund af den vejledende referenceværdi for maksimalt 2 sandfang.

Stk. ~~56~~. Ved ansøgning om tilskud til forundersøgelse eller gennemførelse af et projekt om okkerrensingsanlæg bliver det ~~en vejledende referenceværdi, som indgår i beregningen af projektets omkostningseffektivitet maksimale tilskudsbeløb,~~ beregnet på baggrund af den vejledende referenceværdi for maksimalt 1 okkerrensingsanlæg.

Vurdering og prioritering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

§ 5. Ved Miljøstyrelsens vurdering af ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering gælder følgende kriterier:

1) Ansøgningen om tilskud til forundersøgelse vedrører vandløbsrestaureringer inden for et vandområde, fastlagt i bekendtgørelsen om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

~~2) Det ansøgte tilskudsbeløb til forundersøgelser udgør kan som udgangspunkt maksimalt udgøre 1,5 gange den vejledende referenceværdi., jf. dog stk. 2.~~

~~43) Forundersøgelsen skal gøre det muligt at vurdere, om en gennemførelse gennemførelse af projektet vil opfylde de i § 6 nævnte kriterier.~~

~~45) Forundersøgelsen skal indeholde en oversigt over, hvilke regler gennemførelsen gennemførelse af projektet er omfattet af, og en vurdering af muligheden for at opnå de nødvendige myndighedstilladelser.~~

Stk. 2. En forundersøgelse af et projekt vedrørende vandløbsrestaurering med et ansøgt beløb på mere end 1,5 gange den vejledende referenceværdi kan efter en konkret vurdering ~~anses som omkostningseffektiv~~ ~~anses som tilskudsberettiget~~ i følgende tilfælde:

1) Det projekt, der forundersøges, vedrører fjernelse af spærring ved et dambrug, som nedlægges efter frivillig aftale mellem kommunen og dambruget, og hvor kommunen tidligere har fået tilsagn om tilskud efter en statslig tilskudsordning til opkøb af retten til opstemning af vandløbet.

-

2) En gennemførelse af det projekt, der forundersøges, vil have betydelig effekt i forhold til formålet med vandløbsrestaureringen, jf. § 1 i bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

§ 6. Ved Miljøstyrelsens vurdering af ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering gælder følgende kriterier:

1) Projektet vedrører vandløbsrestaureringer inden for et vandområde, fastlagt i bekendtgørelsen om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

2) Projektet bidrager tilstrækkeligt til opfyldelse af formålet, jf. § 1 i bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

3) ~~Det ansøgte tilskudsbeløb til projektet udgør som udgangspunkt maksimalt udgøre 1,5 gange omkostningseffektivt. Et ansøgt beløb på samlet mere end 1,5 gange den vejledende referenceværdien for vandområdet anses ikke for omkostningseffektivt, jf. dog § 4, stk. 3, 2. pkt., og dog stk. 2.~~

~~54)~~ Ved udlægning af groft materiale og udskiftning af bundmateriale skal materialet bestå af naturligt bundsubstrat som grus, gydegrus, sten og dødt ved.

~~65)~~ Ved hævning af vandløbsbunden uden genslyngning skal vandløbsbunden hæves, således at vandløbet ligger tættere på terræn. Stk. 1, nr. ~~54~~, finder tilsvarende anvendelse.

~~76)~~ Ved åbning af rørlagte strækninger uden hverken hævning af bund eller genslyngning eller åbning af rørlagte strækninger med hævning af bund og med udlæg af groft materiale må brinkanlæg ikke være stejlere end 1:1,5. Faldet på strækningen skal være mindst 1 ‰ og højst 10 ‰. Stk. 1, nr. ~~54~~, ~~nr. 65~~ og ~~nr. 109~~, finder tilsvarende anvendelse.

~~87)~~ Ved åbning af rørlagte strækninger uden hverken hævning af bund eller genslyngning, men med udlægning af groft materiale, må brinkanlæg ikke være stejlere end 1:1,5. Faldet på strækningen skal være mindst 1 ‰ og højst 10 ‰. Stk. 1, nr. ~~54~~, finder tilsvarende anvendelse.

~~98)~~ Ved plantning af træer langs vandløb skal træerne plantes under kronekanten på brinken. Træerne skal være hjemmehørende, løvfældende arter, og de skal plantes i grupper.

~~109)~~ Ved genslyngning skal vandløbet genslynges med en meanderlængde på mellem 10 og 14 gange vandløbets bredde. Faldet på vandløbet skal være mindst 1 ‰ og højst 10 ‰ og brinkanlæg må ikke være stejlere end 1:1,5. Stk. 1, nr. ~~54~~, finder tilsvarende anvendelse.

~~110)~~ Ved fjernelse af fysiske spærringer må faldet ikke overstige 10 ‰ og brinkanlæg må ikke være stejlere end 1:1,5. Ved gennemførelse af omløbsstryg dimensioneres stryget således, at der opretholdes mindst 50 % af medianminimumsvandføringen i stryget samtidig med, at der ikke må fjernes mere end 50 % af medianminimumsvandføringen fra stryget. Stk. 1, nr. ~~54~~, finder tilsvarende anvendelse.

~~111)~~ Ved gennemførelse af sandfang skal størrelsen af sandfanget være tilpasset maksimalvandføringen i vandløbet.

~~112)~~ Ved gennemførelse af okkerrensingsanlæg skal anlægget dimensioneres således, at opholdstiden vil være mindst 10 timer ved middelvandføring.

Stk. 2. Et ansøgt beløb på mere end 1,5 gange den vejledende referenceværdi kan efter en konkret vurdering anses som ~~omkostningseffektiv~~ tilskudsberettiget i følgende tilfælde:

1) Projektet omfatter fjernelse af en spærring ved et dambrug, som nedlægges efter frivillig aftale mellem kommunen og dambruget, og hvor kommunen tidligere har fået tilsagn om tilskud efter en statslig tilskudsordning til opkøb af retten til opstemning af vandløbet.

2) En gennemførelse af projektet vil have betydelig effekt i forhold til formålet med vandløbsrestaureringen, jf. § 1 i bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Stk. 3. Kriterierne i stk. 1, nr. ~~6~~, ~~7~~, ~~8~~, ~~9~~ og ~~10~~ og ~~11~~, 1. pkt., kan fraviges under henvisning til konkrete naturmæssige, landskabelige, bygningsmæssige eller kulturhistoriske forhold samt væsentlig infrastruktur.

Stk. 4. Kriterier i stk. 1, nr. ~~10~~, 2. pkt., kan fraviges i særlige tilfælde i vandløb med naturlig stor variation i vandføringer over året, når Miljøstyrelsen vurderer, at det er forsvarligt i forhold til at sikre kontinuiteten i det pågældende vandløb, og hvis projektet fortsat sikrer varetagelsen af formålet med kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, jf. § 1 i bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

§ 7. Giver den økonomiske ramme ikke mulighed for at imødekomme alle ansøgninger, der opfylder kriterierne i §§ 5 eller 6, prioriteres ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter

vedrørende vandløbsrestaurering forud for ansøgninger om tilskud til forundersøgelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Stk. 2. Giver den økonomiske ramme ikke mulighed for at imødekomme alle ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres ansøgningerne efter følgende kriterier i listet rækkefølge:

- 1) Projekter med størst vandløbstypologi, jf. bilag 1, i den angivne rækkefølge:
 - a) Typologi 3
 - b) Typologi 2
 - c) Typologi 1
- 2) Ansøgningstidspunktet.

Stk. 3. Giver den økonomiske ramme ikke mulighed for at imødekomme alle ansøgninger om tilskud til forundersøgelser til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres ansøgningerne efter kriterierne i stk. 2.

Indstilling af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering

§ 8. På baggrund af en vurdering af ansøgningerne, jf. §§ 5 ~~og~~ § 6, og efter prioritering i henhold til § 7, sender Miljøstyrelsen en indstilling til Fiskeristyrelsen med henblik på, at Fiskeristyrelsen træffer afgørelse om ansøgningerne efter bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Stk. 2. Miljøstyrelsen afgiver indstilling til Fiskeristyrelsen om afslag, hvis ansøgningen ikke overholder reglerne i § 3, ikke er tilstrækkeligt oplyst, ikke lever op til kriterierne i §§ 5 eller § 6, eller hvis de bevillingsmæssige rammer er opbrugt.

Stk. 3. Miljøstyrelsen kan afgive indstilling til Fiskeristyrelsen om afslag efter § 4, stk. 4, ~~h~~ jf. dog § 5, stk. 2, eller § 6 stk. 2.

Stk. 4. Miljøstyrelsen kan indstille til afslag på ansøgning om tilskud såfremt projektet i øvrigt ikke lever op til kriterierne i §§ 5 eller 6, hvis sagen ikke er tilstrækkelig oplyst samt hvis det ansøgte beløb er højere end 1,5 gange den vejledende referenceværdi og kommunen ikke ønsker at finansiere det resterende beløb.

§ 9. På baggrund af en vurdering af ansøgninger om ændring af forundersøgelser eller gennemførelser af projekter, jf. §§ 5 ~~og~~ § 6, afgiver Miljøstyrelsen indstilling til Fiskeristyrelsen om ændringen.

§ 10. Bekendtgørelsen træder i kraft den [1. september 2022] ~~1. april 2020.~~

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. ~~386/2019~~ af ~~9.27. marts 2020~~ ~~april 2019~~ om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering ophæves.

§ 11. Ansøgninger om ændringer af forundersøgelser eller gennemførelse af projekter, jf. § 9, behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 386 af 9. april 2019, hvis ændringen vedrører en ansøgning om et projekt, som Miljøstyrelsen har afgivet indstilling til Fiskeristyrelsen i inden den 1. april 2020.

§ 12. Ansøgninger om ændringer af forundersøgelser eller gennemførelse af projekter, jf. § 9, behandles efter reglerne i bekendtgørelse nr. 291 af 27. marts 2020, hvis ændringen vedrører en ansøgning om et projekt, som Miljøstyrelsen har afgivet indstilling til Fiskeristyrelsen i perioden den 1. april 2020 til den [1. september 2022].

/ Peter Østergård Have

Bilag 1

Vejledende referenceværdier

Tabeller med vejledende referenceværdier for strækningsbaserede restaureringer

Vejledende referenceværdier for projekter uden detailprojektering , kr./km vandområde			
F: Forundersøgelse <u>EG</u> : Etablering Gennemførsel			
Vandløbsrestaurerings-typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Mindre restaureringer	F: 9.000 kr./km <u>EG</u> : 45.000 kr./km	F: 15.000 kr./km <u>EG</u> : 75.000 kr./km	F: 23.000 kr./km <u>EG</u> : 184.000 kr./km
Større restaureringer	F: 12.000 kr./km <u>EG</u> : 60.000 kr./km	F: 30.600 kr./km <u>EG</u> : 244.800 kr./km	F: 30.600 kr./km <u>EG</u> : 244.800 kr./km
Mindre restaurering i kombination med større restaurering	F: 10.500 kr./km <u>EG</u> : 52.500 kr./km	F: 25.500 kr./km <u>EG</u> : 204.000 kr./km	Ingen restaureringer med denne kombination
Vejledende referenceværdier for projekter inklusive detailprojektering , kr./km vandområde			
F: Forundersøgelse <u>E</u> : Etablering G: Gennemførsel			
Vandløbsrestaurerings-typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde

Mindre restaureringer	F: 15.000 kr./km EG : 51.000 kr./km	F: 25.000 kr./km EG : 85.000 kr./km	F: 46.000 kr./km EG : 207.000 kr./km
Større restaureringer	F: 20.000 kr./km EG : 68.000 kr./km	F: 61.200 kr./km EG : 275.400 kr./km	F: 61.200 kr./km EG : 275.400 kr./km
Mindre restaurering i kombination med større restaurering	F: 17.500 kr./km EG : 59.500 kr./km	F: 51.000 kr./km EG : 229.500 kr./km	Ingen restaureringer med denne kombination

Tabeller med vejledende referenceværdier for punktbaserede restaureringer

<p>Vejledende referenceværdier for punktbaserede restaureringer uden detailprojektering, kr./styk eller kr./km opstrøms strækning. F: Forundersøgelse E: Etablering G: Gennemførelse</p>			
Vandløbsrestaureringstyper/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Sandfang	F: 3.000 kr./styk EG : 24.000 kr./styk	F: 6.800 kr./styk EG : 54.400 kr./styk	Ingen sandfang i type 3 vandløb
Okkerrensning	F: 104.000 kr./styk EG : 832.000 kr./styk	F: 247.300 kr./styk EG : 1.978.400 kr./styk	Ingen okkerrensningsanlæg i type 3 vandløb
Fjernelse af fysiske spærringer	F: 8.250 kr./km opstrøms strækning EG : 41.250 kr./km opstrøms strækning		
<p>Vejledende referenceværdier for punktbaserede restaureringer inklusive detailprojektering, kr./styk eller kr./km opstrøms strækning. F: Forundersøgelse E: Etablering G: Gennemførelse</p>			

Vandløbsrestaurerings-typer/grupper	Vandløbstypologi		
	Type 1 vandløb Op til 2 meters bredde	Type 2 vandløb Større end 2 og op til 10 meters bredde	Type 3 vandløb Mere end 10 meters bredde
Sandfang	F: 6.000 kr./styk EG : 27.000 kr./styk	F: 13.600 kr./styk EG : 61.200 kr./styk	Ingen sandfang i type 3 vandløb
Okkerrensning	F: 208.000 kr./styk EG : 936.000 kr./styk	F: 494.600 kr./styk EG : 2.225.700 kr./styk	Ingen okkerrensningsanlæg i type 3 vandløb
Fjernelse af fysiske spærringer	F: 13.750 kr./km opstrøms strækning EG : 46.750 kr./km opstrøms strækning		